

SZDL O SLOVENCIH V ZAMEJSTVU IZ BUDIMPEŠTE V SOFIJO

Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije sta v torek, 5. t. m., razpravljala — kot beremo v ljubljanskem »Delu« z dne 6. t. m. — o problematiki slovenske narodne manjšine v zamejstvu ter o nekaterih vprašanih odnosov z Italijo in Avstrijo.

SZDL pozitivno ocenjuje razvoj državnih odnosov z Italijo in Avstrijo. Vedno večja gospodarska povezanost in sodelovanje, živahna kulturna izmenjava in ustvarjanje vzdušja medsebojnega razumevanja predstavlja na tem področju Evrope pomemben pripevek k miru na svetu — piše omenjeni dnevnik. Zato bo SZDL podpirala napore in dejavnosti vseh organov in institucij za nadaljnje razvijanje sodelovanja med Slovenijo ter njenimi obmejnimi deželami Furlanijo-Julijsko krajino, Štajersko in Koroško, ob doslednem spoštovanju narodne, kulturne in državne samobitnosti ter nevmešavanja v notranje zadeve. SZDL dalje meni, da je treba v tej zvezi razviti in poglobiti stike ter sodelovanje z naprednimi gibanji v sosednjih deželah ter s stremiljenji obeh sosednjih držav na vseh ravneh.

O manjšinski problematiki sami pa pravi »Delo« med drugim tole: »Ko so ocenili (na sestanku SZDL) sedanj položaj Slovencev v obeh sosednjih državah, so ugotovili, da kljub mnogim spodbudnim rezultatom Italija in Avstrija še nista storili vsega, kar bi v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi morali storiti, da bi Slovenci resnično uživali pravice in svoboščine, ki jim po mednarodnih pogodbah pripadajo. Slovenci v Italiji nimajo povsod, kjer so avtohtono naseljeni, enakih pravic; še vedno nimajo vseh možnosti za enakopravno rabo slovenskega jezika v občevarju z javnimi organi in ustanovami; Slovenci niso enakopravno zastopani v javnih službah, mnogo je še pomanjkljivosti tudi na področju šolstva in drugje.«

SZDL pozitivno ocenjuje »mnoge ukrepe italijanske oblasti, še posebno lokalne uprave na Tržaškem in Goriškem ter oblasti avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine, a meni, da bi morale hitreje urediti še odprte probleme.«

Kar zadeva slovensko manjšino na Koroškem, SZDL smatra za spodbudne napore koroške deželne in zvezne vlade, da bi se odprti problemi reševali sporazumno s predstavniki manjšine same. Odločno pa odklanja namene nekaterih krogov, da bi z ugotavljanjem manjšine dejansko omejevali njene že pridobljene pravice.

Dobršen del članka v »Delu« — ki je, kot vse kaže, bolj uraden dokument, kot časopisni sestavek — je posvečen razglabljanju o odnosih med manjšino samo in o odnosih

V Budimpešti se je te dni zaključila konferenca komunističnih strank, ki je bila sklicana z namenom, da se dokončno prouči predlog, naj se priredi vrhunsko zborovanje komunističnih partij, po vzoru tistih, ki so bila leta 1957 in leta 1960 v Moskvi. Znano je, da so se za takšno zborovanje zavzemali zlasti Sovjeti, in sicer tako za vlade Hruščova kot tudi po njegovi odstranitvi. Posvetovalna konferenca v Budimpešti je končno ta predlog sprejela in hkrati že odobrila dnevni red novega zborovanja, ki se bo takole glasil: »Naloge v protimperialističnem boju v sedanjem razdobju ter akcijska enotnost delavskega in komunističnega gibanja ter drugih protimperialističnih sil«. Predvideva se, da bo novo zborovanje novembra ali decembra letos v Moskvi.

ODHOD ROMUNOV

Budimpeštanske konference so se udeležili predstavniki 66 komunističnih partij, med deli pa so madžarsko prestolnico iz protesta zapustili zastopniki romunske partije, kar je v svetovni javnosti še povečalo pozornost za to zborovanje. Naj omenimo, da jugoslovanska Zveza komunistov ni bila povabljena na to konferenco, medtem ko so bile baje povabljene tako kitajska partija kot tiste komunistične stranke, ki s kitajsko politiko solidarizirajo. Vse te pa se seveda zborovanja v Budimpešti niso udeležile.

Kot smo že omenili, je odhod romunskih delegatov vzbudil veliko pozornost, ker je pokazal, da komunistične partije, ki so se ob kitajsko-sovjetskem sporu postavile na

med manjšino in matičnim narodom ter državo. V tej zvezi je med drugim rečeno, da sta bili ponovno potrjeni »trajna obveznost in skrb matičnega naroda in matične države za Slovence, ki žive zunaj jugoslovanskih meja, in da sta njihova usoda in njihov položaj vedno bila in ostaneta skrb ne samo Slovenije, temveč celotne jugoslovanske skupnosti.«

O odnosih med manjšino samo je rečeno, da SZDL izraža »vso podporo tistim težnjam med Slovenci v zamejstvu, ki se zavzemajo za skupno nastopanje v vseh primerih, ko je potrebno, da pride do izraza enotno stališče manjšine do njenih osnovnih vprašanj.«

SZDL končno zavrača trditve »nekaterih manjšinskih krogov in dela slovenske emigracije«, češ da se SRS ne zanima za Slovence v zamejstvu, ter hkrati meni, da »brezobzirna, neobjektivna in nestrna kritika slovenske narodnostne politike v celoti odvrča zamejske Slovence od njihovih stvarnih, osnovnih vprašanj ter naporov za njihovo urejanje«.

stran Moskve, še niso s tem priznale Sovjetom nekih posebnih pravic in nekega političnega ali ideološkega prvenstva. To velja zlasti za evropske partije, ki so na oblasti, za katere je jasno in naravno, da se interesi njihovih narodov in držav mnogokrat ne skladajo s sovjetskimi interesi. Od tod torej upravičena zahteva po avtonomiji, po pravici do svobodne presoje mednarodnega političnega dogajanja in po ustreznih avtonomnih ukrepih.

Ceprav je za sedaj, kot vse kaže, v Budimpešti prodrlo sovjetsko stališče, kar je sicer že ob odprtju konference nakazal madžarski prvak Kadar, še ni rečeno, da je omenjeni proces v komunističnem gibanju doživel zastoj ali celo preobrat. Pričakovati je, da bo ta proces šel dalje in da se bodo romunski partiji prej ali slej pridružile še druge, kot na primer češkoslovaška, ki se je že na tej konferenci skušala distancirati od Moskvi popolnoma podvrženih partij. Njen predstavnik je na primer edini javno izjavil, da je bila moskovska obsodba jugoslovanskih komunistov leta 1960 popolnoma zgrešena.

NOVO VAZNO ZASEDANJE

Pozornost političnih opazovalcev pa je te dni obrnjena že na drug dogodek v Vzhodni Evropi, in sicer na sestanek političnega posvetovalnega sveta varšavskega pakta v Sofiji. Udeležujejo se ga najvišji partijski in državni voditelji Sovjetske zveze, Poljske, Češkoslovaške, Madžarske, Romunije in Bolgarije. Glede na to, kar se je zgodilo v Budimpešti, je pričakovati, da bo prišlo do nove ostre razprave med Sovjeti in Romuni, zlasti o osnutku pogodbe o nerazširjenju jedrskega orožja, gre za sovjetsko-ameriški osnutek, s formulacijo katerega se Romuni, kot tudi nekatere zahodne države, popolnoma ne strinjajo, ker trdijo, da bi se z njim predvsem sankcionirala sovjetska in ameriška premoč na tem izredno važnem področju. Na sestanku v Sofiji bodo seveda proučili tudi druga vprašanja — tako politične kot vojaške narave — in zato vlada v javnosti veliko zanimanje za njegov izid.

—0—

VOLITVE VERJETNO 19. MAJA

Predsednik republike je te dni začel posvetovanja z voditelji posameznih parlamentarnih skupin o razpustu poslanske zbornice in senata ter o razpisu političnih volitev. Vse kaže, da bo parlament razpuščen z odlokom državnega poglavarja v ponedeljek, 11. t. m., in da bodo zato politične volitve dne 19. maja.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 10. marca, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Črni gusar«. Drugi del; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Glasba po željah; 14.30 Nedeljski vestnik; 15.30 »Sence iz preteklosti«, radijska kriminalka Josipa Tavčarja. Igra R.O., režira Jože Peterlin; 17.30 Prijatelji zborovskega petja; 18.30 »Pesnik Umehro Saba v prevozu Cirila Zlobca«, (prof. Josip Tavčar); 19.15 Sedem dni v svetu; 20.30 Iz slovenske folklorne: Lelja Rehar; Poklici: »Mlinarji«; 22.10 Sodobna glasba.

• PONEDELJEK, 11. marca, ob: 11.40 Radio za šole (za srednje šole); 12.10 Pomenek s poslušavkami; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.40 Radio za šole (za srednje šole); 18.30 Iz opusa Wagnerja in Prokofjeva; 19.30 Postni govori: Msgr. Jakob Ukmar: »Peter — prvak v veri«; 22.30 Slovenski solisti. Harfistka Pavla Uršič-Petrič. Vilko Ukmar: Memoari. Primož Ramovš: Cirkulacije.

• TOREK, 12. marca, ob: 11.35 Sopek slovenskih pesmi; 12.00 Lelja Rehar; Poklici: »Mlinarji«; 17.20 Slovenščina za Slovence; 17.40 Bruno Nice: Veliki pomorščaki; »19. stoletje: Parniki nadomestijo ja drnice; 18.30 Koncertisti naše dežele. Tenorist Dušan Pertot, pri klavirju Gojmir Demšar. Samospevi Mihaila Glinka; 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja; 20.35 Richard Strauss: »Kavalir z rožo«, opera v treh dejanjih.

• SREDA, 13. marca, ob: 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 12.10 Brali smo za vas; 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica; 17.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 18.30 »Ljubljanski kongres in italijanska opera«, pripravil Jože Sivec; 19.10 Zdravniška posvetovalnica; 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (približno ob 21.00) Za vašo knjižno polico.

• CETRTEK, 14. marca, ob: 11.35 Sopek slovenskih pesmi; 12.00 Ruska revolucija po petdesetih letih: »Od zadnjega carja do Lenina«, pripravil Wolf Giusti; 17.20 Marija Kacin: »Vittorio Alfieri«; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Vinko Globokar: Voje za orkester, zbor in recitatorja. Simfonični orkester in zbor Radiotelevizije iz Zagreba vodita Slavko Zlatič in avtor. Recitator: Jurij Souček; 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše; 20.35 »Zadnji dnevi v Ogleju«. Napisal Alojzij Carli-Lukovič, dramaturgizirala Mara Kalan. Igra R.O., režira Jože Peterlin; 22.30 Skladbe davnih dob.

• PETEK, 15. marca, ob: 11.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 12.10 Gospodinja nakupuje; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 18.30 Pianistka Dubravka Tomšič. Frédéric Chopin: Sonata v b molu, op. 35; 19.00 Novele XX. stoletja: Dino Buzzati: »In vendar nekdo trka« prevedel Franc Jeza; 19.30 Postni govori: Frančišek Segula: »Iskrenost kot temelj vere apostola Petra«; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert eporne glasbe; 22.30 Sergio Chiareghin: Musica di ippogrammi (1966) za devet glasbil.

• SOBOTA, 16. marca, ob: 11.35 Sopek slovenskih pesmi; 12.00 Kulturni odmevi — dejstva in ljudje v deželi; 13.30 Semenljive plošče; 14.45 Pojeta Mina in Christophe; 15.00 Glasbena oddaja za mladino; 16.00 Avtoradio — oddaja za avtomobiliste; 16.10 Pregled slovenske dramatike. Pripravila Jože Peterlin in Josip Tavčar. Slovenska folklorna komedija; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 19.10 Družinski obzorik; 19.30 Sestanek s »Fansi«, srečanja z ljubitelji lahke glasbe; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 »Zrtev spovedne molčečnosti«. Napisal Josef Spillman, dramaturgizirala Tončka Curk. Tretji del: »Preiskava«; 21.40 Vabilo na ples; 22.40 Za prijeten konec tedna.

TEDENSKI KOLEDARČEK

10. marca, nedelja: Stana, 40 mučencev
11. marca, ponedeljek: Krištof, Heraklij
12. marca, torek: Gregor, Budin
13. marca, sredo: Kristina, Zinka
14. marca, četrtek: Matilda, Nevenka
15. marca, petek: Klement, Truda
16. marca, sobota: Julijan, Hilarij

Severni Vietnam je potrdil razgovore v Rimu

Severnovietnamska agencija VNA je 4. t. m. naznanila, da je vlada v Hanoju obvestila Italijo o svojem stališču glede vietnamskega vprašanja.

V sporočilu agencije VNA je rečeno: »Veleposlanik Demokratične republike Vietnam na Češkoslovaškem, Phan Van Su, je pred kratkim obiskal Italijo z namenom, da bi okrepil odnose med obema državama. Med svojim bivanjem v Italiji se je veleposlanik Phan Van Su sestal z italijanskim zunanjim ministrom Fanfanijem in ga obvestil o boju vietnamskega naroda proti ameriški agresiji in za narodno rešitev ter o stališču Severnega Vietnamu glede ureditve vietnamskega vprašanja.«

To sicer zelo lakonično naznanilo pomeni vendarle prvo uradno priznanje s strani severnovietnamske vlade, da so v teku razgovori in pogajanja za končno rešitev trnjevega vietnamskega vprašanja. Morda

Novice po svetu

Gverilci in severnovietnamske enote v Južnem Vietnamu so prešli te dni v tretji veliki napad na ameriška oporišča, a zaenkrat brez kakega večjega uspeha.

Pri Litiji v Sloveniji je prišlo do trčenja med motornim vlakom (»gomulko«) in tovornim vlakom. Prevrnilo se je devet vagonov, a žrtev ni bilo.

Na otoku Guadaloupe v Antilih se je potniško letalo družbe »Air France« zaletelo pri pristajanju v hrib in se vžgalo. Nihče izmed 63 ljudi na krovu se ni rešil.

Zadeva „Pueblo“ na mrtvi točki

Pretekli je že poldrugi mesec od zajetja ameriške ladje »Pueblo« po Severnokorejcih, a še ni mogoče reči, kako se bo zadeva končala. Kot znano, so severnokorejske vojne ladje ujele 23. januarja ameriško stražno ladjo »Pueblo«, ki je plula vzdolž severnokorejske obale, opremljena z modernimi elektronskimi napravami za lovljenje šumov in radijskih valov. Po severnokorejskih trditvah je šlo za izrazito »vohunsko« ladjo, ki je baje prekršila severnokorejske teritorialne vode. Ameriška vlada je to zanikala, a kako je bilo v resnici, ni znano.

Pogajanja v Pan Mun Jomu za vrnitev ladje in posadke se vlečejo (Pan Mun Jom je postal že iz časa korejske vojne sinonim za brezplodna pogajanja), ne da bi bila pripeljala dozaj do kakšnega rezultata, razen da so preprečila kakšen hiter ameriški maščevalni ukrep ali nastop s silo za osvoboditev ladje in moštva. Severnokorejci hočejo, da bi ameriška vlada priznala, da je imela ladja »Pueblo« vohunsko nalogo in da je prekršila severnokorejske obalne vode, ameriška vlada pa tega noče priznati, češ da ni res. Seveda pa bi pomenilo tudi veliko ponižanje zanjo.

Te dni so poročale svetovne agencije, da je predsednik Johnson baje prejel pismo, ki ga je podpisalo vseh 83 mož posadke ladje »Pueblo« zaplula v severnokorejske da bo njihova repatriacija možna samo, če bo ameriška vlada odkrito priznala, da je ladja »Pueblo« zaplula v severnokorejske vode, in se oprostila pri severnokorejski vladi.

je v resnici še največ pričakovati s te strani, to je od »sondiranja« v Rimu, kajti zunanji minister Fanfani je osebnost, ki uživa ugled pri obeh straneh in vzdržuje na vse strani dobre stike.

—0—

WASHINGTON SE BOJI ZA STABILNOST DOLARJA

V Washingtonu vlada pričakovanje, kaj bo ukrenil predsednik Johnson glede Vietnamu, kjer se zadeve ne razvijajo tako, kot bi on želel. Moral bi se namreč odločiti, ali bo poslal še novo vojaštvo v Vietnam, kot zahteva tamkajšnji rthovni poveljnik general Westmoreland, in v koliko meri naj zadosti tej zahtevi, ali pa naj jo odbije. Verjetno se bo odločil za povečanje števila ameriškega vojaštva na vietnamskih bojiščih, kjer so ravno zdaj zapletene ameriške posadke v hude boje. Toda to bo prineslo s seboj nove velike stroške in bi mogo povzročiti tudi pojave inflacije. V Washingtonu in tudi drugod v finančnih krogih se že govori o ogroženi stabilnosti dolarja.

Zaradi stroškov vietnamske vojne je ameriška vlada, kot znano, že odredila razne ukrepe varčevanja. Zdaj je v nevarnosti tudi financiranje socialnega načrta v prid ameriškim črncem (izboljšanje izobrazbe, poklicna vzgoja itd.), kar bi lahko pahnilo Združene države v nove notranjepolitične krize. Bliža se poletje, ko se že nekaj let vrste besni in obupni črnski nemiri v velikih mestih. Vsi so prepričani, da bo prišlo tudi letošnje poletje do podobnih uporov.

Američani niso gotovi, če so podpisi na pismu pristni in če ni pismo podtaknjeno. Vsekakor postavlja to pismo predsednika Johnsona in ameriško vlado pred novo zadrego. V nobenem primeru ne bo lahko priznati kršitve in se opravičiti pri Severnokorejcih, tem manj, če do kršitve sploh ni prišlo, kot zatrjuje ameriška vlada, ali če je prišlo do nje, ne da bi bila to naročila ali za to vedela. Po drugi strani je jasno, da bi vsak poskus, da s silo dobi nazaj posadko in ladjo, skoro gotovo privedel do novega spopada na Koreji in vprašanje je, če so Združene države (poveljstvo Združenih narodov tam je seveda gola formalnost) pripravljene na tako razširitev vojne na Daljnem vzhodu. Izbira za Johnsona in njegove svetovavce gotovo ni lahka. Če pa bi se odločili, da tvegajo novo vojno na Koreji, bi nastala s tem nevarnost, da bodo uporabili atomsko orožje, da hitro odločijo spopad v svoj prid, ali pa se bo vojna še razširila in lahko pripelje celo do tretje svetovne vojne.

Značilno za razmere na Daljnem vzhodu je prav to stanje večne neodločenosti. Noben problem ni rešen do kraja, vsak nekako otrpne v najbolj kritični obliki in obdobju. Isto se kaže namreč tudi v Vietnamu, kjer je zdaj že jasno, da je zamaš upati na kakršnokoli vojaško odločitev.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« - Trst, ulica Sv. Frančiška 20 - telefon 29-477

9 Tržaškega

Občni zbor Slovenskega ljudskega gibanja

V nedeljo dopoldne je bil v dvorani v ulici Donizetti občni zbor slovenske katoliške skupnosti, na katerem pa se je ta prekrstila v Slovensko ljudsko gibanje, v skladu s smernicami drugega Vatikanskega cerkvenega zbora.

Dvorano je napolnilo lepo število politično zavednih članov te skupine in njenih političnih delavcev. Poročilo političnega tajništva je podal dr. Matej Poštovan. V izčrpnem poročilu je pojasnil, zakaj toliko časa ni bilo občnega zbora. Vodstvo je bilo preveč zaposleno z delom v Slovenski skupnosti, katero je bilo treba postaviti na noge, potem ko je l. 1962 nastopilo kritično obdobje v delovanju in organizaciji skupne liste »Lipa« in je bila razpuščena tudi NSZ, njeni člani pa so dobili navodilo, naj se pridružijo italijanskim komunistom ali italijanskim socialistom. »Vsi tega niso hoteli, ker so se čutili bolj Slovenci kot kaj drugega,« je rekel dr. Poštovan. Potem je naglasil, kako so se z ustanovitvijo Slovenske skupnosti, v kateri je bila Slovenska katoliška skupnost ena izmed osnovnih skupin, stvari obrnile na boljše. »Potrtosti je bilo konec,« je rekel.

O PRENOVITVI SLOVENSKE SKUPNOSTI

Spregovoril je tudi o delovanju skupin v Slovenski skupnosti in o najnujnosti njene prenovitve in idejne okrepiteve. Dejal je: »Omenil sem že, da je treba točno določiti delokrog posameznih strank in delokrog Slovenske skupnosti. Slovenska skupnost je nujno potrebna. Slovensko ljudsko gibanje deluje v njej in bo delovalo. Ostane vprašanje, kakšen ustroj naj ima Slovenska skupnost. Njena dosedanja pravila je treba vsekakor spremeniti. Večjo veljavo bi morale dobiti stranke, ki v njej sodelujejo, a vendar tako, da to ne bo hromilo tistega dela, ki ga mora Slovenska skupnost opravljati. Skušali bomo doseči, da se Slovenska skupnost sporazumno preosnuje.«

Omenil je tudi vlogo strank in stališče drugega Vatikanskega koncila do strank, ki povezujejo katoličane.

OBCNI ZBOR KMETIJSKE ZADRUGE

Kmetijska zadruga v Trstu je imela v nedeljo svoj občni zbor v Gregorčičevi dvorani v ulici Geppa. Nanj je povabila vse člane in pirjatelje. Na občnem zboru je prikazala svoje delo v prid naših kmetov.

OBVESTILO ZA KMETE

Opazovalnica za rastlinske bolezni v ulici G. Murat I sprejema prijave za nakup — z izrednim prispevkom do 50% cene — strojev za obrambo pridelkov pred škodljivci (paraziti).

Prispevki bodo dani za naslednje naprave: za aparate za parno steriliziranje zemljišča; motorne sesalke in sesalke za obrizgovanje; atomizaterje; naprave na ročno vrtenje za žveplanje.

Prošnje se bodo spremljale do izčrpanja denarja, ki je na razpolago.

OBCNI ZBOR SLOVENSKE DEMOKRATSKE ZVEZE V TRSTU

Tajništvo SDZ v Trstu sporoča svojim članom, da bo občni zbor SDZ dne 31. 3. 1968. Vabila in poverilnice bodo vsem upravičenem razposlane v prihodnjih dneh.

Tajništvo SDZ v Trstu

»Če govorimo o večji samostojnosti posameznih strank v Slovenski skupnosti, naj poudarimo, da je to v demokratični vladavini nekaj samo po sebi umevnega,« je rekel dr. Poštovan. »Posamezne skupine lahko kot doslej določijo tisto, kar jih družijo, in izdelajo skupni imenovalec v Slovenski skupnosti ter položijo temelj za njeno politiko.«

Resolucija

V resoluciji, ki je bila sprejeta na občnem zboru, je rečeno med drugim:

Slovenska katoliška skupnost v koncilskem duhu spreminja svoje ime in se imenuje odslej Slovensko ljudsko gibanje.

Slovensko ljudsko gibanje je po temeljitem premisleku potrdilo prepričanje, da moramo slovenski katoličani v Italiji ohraniti svojo politično organizacijo in jo prikrojiti sklepom drugega Vatikanskega koncila, v kolikor se nanašajo na javno in politično nastopanje katoličanov...

Slovensko ljudsko gibanje je prepričano, da moramo imeti Slovenci v Italiji za ohranitev narodne samobitnosti lastno politično zastopstvo in narodno predstavništvo, preko katerega lahko sodelujemo s predstavniki večine pri reševanju naših narodnih in skupnih splošnih problemov. Občni zbor SLG toplo pozdravlja slovenske stranke in skupine, ki so z njo povezane v Slovenski skupnosti. Vez med njimi naj bi se še bolj utrdila z izboljšanjem statuta Slovenske skupnosti in s pritegnitvijo še drugih narodno zavednih slovenskih sil, ne glede na njihovo svetovnonazorsko prepričanje, v odprtem sodelovanju in dialogu ob upoštevanju osnovnih načel medsebojnega spoštovanja.

Resolucija ugotavlja potem, da se je zadnja leta politični položaj v Trstu znatno spremenil v korist Slovencev z ustvaritvijo ugodnega ozračja za stvarno reševanje naših vprašanj in da so v KD ter v levi sredini sile, ki so pripravljene voditi novo politiko do Slovencev. SLG pa se ne zadovoljuje z besedami, ampak zahteva, naj bodo temeljne pravice slovenske narodne manjšine v Italiji čimprej zakonito urejene. Pri tem opozarja na vprašanje Beneških Slovencev, ki so še danes brez najosnovnejših narodnostnih pravic.

Resolucija poudarja tudi pravico narodne manjšine do vsestranskih plodnih zvez z matičnim slovenskim narodom kakor tudi z drugimi slovenskimi manjšinami.

Končno izraža resolucija zaupanje v politično zrelost in življenjsko silo naše narodne manjšine, se obvezuje, da bo z vsemi silami branila njene pravice in »brat-sko poziva vse Slovence, naj pri prihodnjih volitvah ne glede na svoje prepričanje glasujejo za listo Slovenske skupnosti z geslom »Slovenec voli slovensko!«.

V glavni izvršni odbor so bili izvoljeni: dr. Simčič Teofil kot predsednik, dr. Matej Poštovan (podpredsednik), dr. Drago Štoka (politični tajnik), Franc Mljač (organizacijski tajnik) ter še dr. Alojz Tul, Sergij Pahor; dr. Marjan Bajc, Livij Valenčič, Glavko Petaros in Marij Maver.

PREDSTAVNIKI SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE PRI POSLANCU BELCI-JU

25. februarja je poslanec krščanske demokracije Corrado Belci sprejel predstavnike Sindikata slovenske šole v palači Diana.

Predstavniki so prikazali poslancu Belciju pomanjkljivosti zakonskega osnutka o uzakonitvi didaktičnih ravnateljstev in šolskih nadzorništev za slovensko šolo na Tržaškem in na Goriškem, ter so naglasili potrebo, da bi uzakonili pet didaktičnih ravnateljstev na Tržaškem in dve na Go-

To soboto, 9. marca 1968 bo gostovalo v Finžgarjevem domu na Opčinah Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane. Igralo bo

RENDEZ - VOUS,

komedijo zmešnjav v 3 dejanjih

Napisal Anton Medved

Začetek ob 20.30

V nedeljo, 10. marca pa bo ob 17. uri ponovitev igre v Marijinem domu v Rojanu, ob 20.30 pa v kino-dvorani v Bazovici.

riškem, dve šolski nadzorništvi, eno za Trst in eno za Gorico, in mesto vice-proveditorja za slovenske šole v Italiji.

Sindikalisti so tudi opozorili poslanca na obupen položaj, v katerem so profesorji na slovenskih šolah. Poslanec Belci je predlagal, naj bi se ponovno sestali in razpravljali o glavnih še nerešenih vprašanjih slovenskih šolnikov in šol.

Beneška Slovenija

Trčmun:

PODMATAJURSKI OČAK

V podmatajurskih vaseh dočaka dosti ljudi visoko starost. Imamo pač dober zrak, čisto vodo in še posebno zdravilo — skromnost.

Po tej poti je učakal visoko starost 97 let naš sosed Valentin Trinko. Za god in za rojstni dan ob svetem Valentinu je našemu očaku čestitala vsa vas. Saj je res očak, najstarejši možak vseh naših dolin pod Matajurjem. Dolgo življenje je za našega starosta en sam delavni dan, doma, v tujini za kruhom in spet na rodni zemlji.

Da bi še užival nje delo in sadove do stotih let in še naprej, to mu voščijo vsi znanci in prijatelji.

Zabnice:

ROMARSKA POT

V sklop javnih del trbiškega okraja spadajo tudi dohodi na romarsko in sedaj tudi turistično točko, na Svete Višarje.

Večina obiskovalcev tega svetišča in izredno lepega razgledišča ter smučišča v naših Julijskih Alpah se danes poslužuje moderne žičnice. Stara romarska pot od »Angela« pa ob Višarskem potoku, po kateri so naši stari res romali ure in ure na goro, je že opuščena in zanemarjena.

Po mnenju nekaterih naj bi jo kar opustili, češ da so druga sodobna sredstva na razpolago tudi romarjem. Stari romarji pa niso tega »modernega« mnenja in menijo, da vsaj ena romarska peš - pot mora še voditi na vrh. Tudi zaradi svojih zanimivosti je stara pot vredna, da se popravi. Ob njej stoji umetniške postaje križevega pota.

PRIJATELJSKI OBISKI

Kulturna in prijateljska srečanja ob naši meji se nadaljujejo in množijo z vedno večjimi uspehi. V petek popoldne so prišli v Gorico časnikarji iz Nove Gorice na uraden prijateljski obisk.

Najprej jih je sprejel v beli občinski dvorani goriški župan Martina. Pozdravil jih je prav toplo kot posrednike prijateljskega sožitja v tem svobodi odprtem kotičku Evrope.

Županu je odgovoril na dobrodošlico urednik »Goriških srečanj« Cvetko Nanut, ki je poudaril, da bodo časnikarji nadaljevali s tem prizadevanjem za pozitivno in tvorno evropsko prijateljstvo.

Spregovoril je še goriški časnikar Tullio Bernot, ki je pozdravil stanovske tovariše tudi v imenu Italijanske časnikarske zveze. Nato so gostje obiskali občinsko sejno dvorano, kjer so pravkar zborovali mestni svetovavci.

Zvečer so se pa zbrali goriški in novogoriški časnikarji kot gostje Pokrajinske turistične zveze v restavraciji »Al Fogolar« na Majnici. Tu so si domačini in gostje izmenjavali misli o skupnih vprašanjih in o vse boljšem kulturnem in gospodarskem sožitju sosednih prebivalcev. Navzoč je bil zato poleg drugih predstavnikov tudi predsednik Trgovinske zbornice. Predsednik turistične ustanove Del Ben in Marjan Drobež od jugoslovanske televizije sta v zadnjih pozdravih povzela te misli in zaželela še podobnih svidenj.

- **Kanalška dolina**

Obilo naravnih krasot pa nudi tudi razvjenemu turistu. Vsi ti razlogi so nagnili občinsko upravo v Trbižu, da se je odločila za popravo te znamenite romarske poti. Za ta dela bo gotovo nekaj prispevala tudi država, ker gre za turistično področje. Nekaj bo dala tudi soseska, ki uporablja pot tudi za živino, ko jo žene na planine. Cestni načrt prav do znane gostilne »na planini« bo pripravil inženir Della Mei.

Ko bo cesta končana, se bo nedvomno zelo pomnožil dohod na Višarje.

Trbiž: NOVA CESTA

Stalno naraščajoči promet iz Trbiža proti prehodu čez Kokovo je že pred leti vzbudil zahtevo po moderno urejeni glavni cesti preko Trbiža.

Državna cestna uprava je tudi sama sprevidela to potrebo in je tudi določila izdatke okrog ene milijarde. Izkazalo pa se je, da je ta vsota premajhna in da je treba še drugih 600 milijonov za izvedbo tega načrta.

Cesto je namreč treba popraviti in razširiti že od žabniške razvodnice. Cesta bo tekla dva kilometra na dolžino bolj južno od vasi in bo imela nadvoz preko proge pri postaji. Nadaljevala se bo po dosedanji smeri, a s še enim cestiščem za tovorni promet.

Od Trbiža proti meji bodo izravnali tiste tri hude ovinke »smrti« pod Kokovim s posebnim predorom in sledečim viaduktom. V bližino bloka bo cesta izpeljana po drugem viaduktu brez dosedanjih nevarnih ovinkov.

„Okrogla miza“ o zamejskem tisku

Prejšnji petek je povabil klub »Simon Gregorčič« v Gorici svoje poslušavce k posebni vrsti kulturnih večerov. Na sporedu je bila »okrogla miza« o »vlogi in pomenu slovenskega časopisja v zamejstvu«. Pri takih večerih razpravlja več govornikov, po žrebu, o določeni temi, z debato prisotnih in z zaključnimi odgovori govornikov; vse po določenem redu in številu minut.

Po potegnjem žrebu je prvi govoril dr. Aleš Lokar, urednik tržaške revije »Most«. Po večini je podajal mnenja o vlogi tiska, kakršna izvirajo iz ustrezne ankete v »Mostu«. Izvajal je tudi, da je naš edini dnevnik preveč enostranski in da bi morali kljub naši idejni razcepljenosti imeti pravilneje usmerjen tisk.

Za njim je podal svoje mnenje urednik »Novega lista« Drago Legiša. Ta se je bolj držal bistva osrednjega vprašanja, kljub večjemu poudarku na kvaliteti sedanega našega zamejskega tiska in na strokovni izobrazbi naših časnikarjev in piscev sploh. Svoje tehtne besede je oprl na nekatere nemške klasike o časnikarstvu.

Tretji je prišel po žrebu na vrsto urednik »Primorskega dnevnika« Bogo Samsa, ki je temperamentno poudarjal bolj kot vlogo in pomen našega časopisja na splošno, pomembnost in razširjenost dnevnika, čeprav so v uvodu vsi trije poudarili, da zastopajo osebna stališča brez navodil svojih delodajalcev ali političnih dirigentov.

Vsi trije (zadnji nekoliko manj) so izrazili mnenje, da naše časopisje in njega uredniki niso na višku; vzrok pa je tudi idejna zaprtost vsakega ter tudi druge, materialne osnove.

Nato so posegali v razpravo tudi poslušavci. Profesor Bednarik je razvijal mnenje, da mora biti v naših razmerah časopisje obenem obveščevalno in oblikovalno, čeprav naj ima dnevnik poudarek na informativnosti, tedniki pa usmerjevalni narodno manjšinski značaj. Poudaril je še že nakazano potrebo po ustanovitvi »Društva slovenskih časnikarjev in publicistov v Italiji«. Prof. Komjanc je želel bolj stvarnih podatkov o afirmaciji našega časopisja med ljudstvom. Našel je tudi nekaj praktičnih prijemov. G. Zimic je kot preprost bravec svetoval urednikom, naj pogosteje prisluhnejo željam bravcev in naj ne pišejo samo od zgoraj dol. Podobne misli je navajal s filozofsko antitezo »jaz — mi« pisatelj Rožanc.

Tuta je poudarjal stališče mladine. Občinski svetnik dr. Sancin je tudi navedel vrsto pripomb in nasvetov za utrditev pomembnosti in vloge časnikov.

Po izčrpani debati je »moderator«, vodja večera, Marko Waltritsch, dal besedo trojici razpravljavcev v obratnem redu; po pet minut vsakemu. Vsak izmed trojice je še svoja mnenja poglobil ali popravil z ozirom na nove argumente, ki so vznikli iz razprave s poslušavci. Nekoliko preostri nastop med Samsom in Lokarjem je zgubil na ostrini tako, da so navzoči ob koncu lahko pritrdili usmerjevalcu večera — ki bi v kakem trenutku le moral potrkat s svinčnikom po mizi — da so taki večeri, kjer se krešejo mnenja, izredno potrebni.

Da je ves kulturni večer pravilno in koristno izzvenel, gre zasluga tudi mirnim in stvarnim Legiševim besedam, čemu bodi naš tisk v prvi vrsti posvečen. Vodstvu kluba, ki je ta večer priredilo, pa bodi izrečena zahvala zanj.

r. b.

—0—

UMETNIŠKA RAZSTAVA

V soboto, 9. marca, ob 18.30 bo odprta v Gorici v galeriji »Stella Matutina«, ulica Nizza 36, umetniška razstava treh umetnikov s sosedne strani.

Goriški javnosti se bodo predstavili Branko Lazar, ki živi v Kanalu, Pavel Medvešček iz Anhovega in Miloš Volarič iz Kobarida. Lazar in Medvešček sta učitelja na osemletkah. Medvešček pa dela kot svobodni umetnik in se ukvarja predvsem s knjižnimi opremami.

»Skupina treh« je že pokazala svoja likovna dela na razstavi v Novi Gorici, ki je bila številno obiskana in zelo priznalno ocenjena.

Na sobotni razstavi v Gorici bo vsak izmed treh zastopan z osmimi deli. Lazar z intarzijami in akvareli, Medvešček z grafiko in linorezi in Volarič z olji. Razstavo bo pojasnjeval tudi lepo opremljen katalog, ki bo izšel v tiskarni Grafica goriziana z uvodno besedo znanega publicista in kritika Marijana Breclja.

Nastop mladih umetnikov z onstran meje je zbudil že pred odprtjem veliko zanimanje v goriški kulturni javnosti posebno še, ker bo pri otvoritvi imel po vsej verjetnosti spremno besedo italijanski umetnik in kritik Fulvio Monai.

Omenimo še, da je pobuda za to kulturno stvaritev popolnoma samostojna in ni v okviru kakih uradnih izmenjav. Na razstavo, ki bo odprta od 9. do 18. marca, vabimo naše rojake, da si jo ogledajo v čim večjem številu.

SKOFIJSKO ROMANJE

Potekajo zadnji dnevi za vpis k škofijskemu romanju v Rim, ki je napovedano za dneve od 23. do 26. maja. Namenjeno je pravzaprav za delavce, udeležijo se ga pa lahko tudi drugi nastavlenci in imajo celo ugodnost za popust.

Romanje bo vodil nadškof Cocolin. Vpisovanje traja do 7. t. m. pri domačih župnikih ali v ulici Seminario 7, pritličje, ONARMO. Cena za vse štiri dni s celotno oskrbo in prevozom znaša 12 tisoč lir. Romanje bo sprejel tudi papež in državni predsednik.

DEŽELNI URADI

Gorica bo tudi deležna nekaj deželnih uradov. Tu bo imela svoj sedež deželna ustanova za razvoj kmetijstva; nosi že siglo ERSA (Ente regionale per lo sviluppo dell'agricoltura). Njeni uradi bodo imeli svoje prostore v novi palači v ulici Roma. Zgradili jo bodo na kraju sedanje stavbe srednje šole »Favetti«, ki jo šele podirajo.

Dokler ne bo zgrajena nova deželna palača, bodo našli kmetijski uradi začasne prostore v pokrajinski palači na Korzu.

Pri teh kmetijskih deželnih uradih je doslej nameščen tudi en Slovenec, in sicer dr. Primožič z Oslavja, predlagan od združenih socialistov.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

„Razgovori“ vzbujajo zaupanje v bodočnost

Te dni smo dobili v roke drugo številko tretjega letnika revije »Razgovori«, ki jo izdaja društvo slovenskih bogoslovcev v Ljubljani — CDSB.

V reviji pa sodelujejo drugi, kakor se da sklepati iz imen sodelavcev. Revija je razmnožena samo na stroj, vendar ima prav lepo obliko, posamezne strani so celo okrašene z risbami. Zasluga za to gre, kot je navedeno na ovitku, Janezu Kovačiču, urednik pa je Janez Marolt. Za revijo odgovarja Vinko Malovrh.

V zadnjem času smo imeli večkrat priložnost poročati v našem listu o revijah, ki imajo sicer najboljše namene in okrog katerih se zbirajo kvalitetni ljudje, a so vendar samo čaše, polne grenkobe; slovenskemu človeku ostane samo bridokokus po njih. O nekaterih bi celo lahko rekli, da so pravi izbruh obupa in črnogledosti, kar ima gotovo svoj izvor in vzrok, vendar pa po našem mnenju naloga kulturnih ljudi, ki menijo, da imajo v današnjih razmerah kaj povedati našemu ljudstvu, ni v tem, da ga polnijo s pesimizmom in celo z dvomi o njegovih bodočnosti ali o smislu njegovega obstoja, ampak v tem, da so sicer kritični do sedanjosti, a da skušajo odgrinjati nova obzorja pred našim narodom in mu kazati skozi megle in negotovost varno pot v bodočnost. V tem se kaže pravo voditeljstvo, tako kulturno kot tudi politično, ne pa zgolj z naštevanju boleznin in v zvozanju katastrofalnega vzdušja.

MOST IZ PRETEKLOSTI V BODOČNOST

»Razgovori« so ena izmed tistih revij, ki izpolnjujejo to pravo kulturno nalogo. Na 64 straneh te številke je toliko takega, kar vzbuja v slovenskem človeku nov življenjski pogum in kar poglavlja v njem zaupanje v bodočnost slovenske kulture in slovenskega naroda, da pomeni branje te revije pravi čudežni življenjski napoj. To pa med drugim tudi zato, ker si mladi, ki pišejo vanje, ne domišljajo, da so ravno oni tisti, na katere je naše ljudstvo čakalo kot na rešitelje in nosilce edine prave ideologije, ampak iščejo temelj za svoja razmišljanja in svoje predstave o boljši bodočnosti v naši kulturni preteklosti in v najboljšem, kar nam nudi, in na tem grade trden in organski most iz preteklosti preko sedanjosti v bodočnost, kot npr. Milan Dostal v eseju »Prispevek k dialogu«, v katerem oozarja na pomen križarskega gibanja v slovenski kulturi. Iz križarske revije »Križ na gori« citira odlomek iz »Poslanice« Boža Voduška, v katerem je tudi tale stavek, ki ga »Razgovori« prinašajo v razprtem tisku: »Spoštujmo vsi vsako pošteno stremljenje in pomagajmo si med seboj.«

TRADICIJA KRIZARSTVA

Dostal komentira križarstvo iz desetletja po prvi svetovni vojni z besedami: »Malodane nedopustljiva malomarnost je, da Slovenci tako površno poznamo naše križarsko gibanje, ki bi nam moralo biti — v nasprotju z marsikaterimi narodi po svetu, ki take tradicije nimajo in so podobno usmerjenostjo začeli šele v svojem pokoncilskem življenju — osnova in izhodišče za večino naših današnjih razglabljanj in dejanj. Medtem ko drugod po svetu šele iščejo način življenjskega sožitja in poskušajo najti pravo mero, imamo mi že utrto pot, ki je toliko bolj napredna in revolu-

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

ZENOVA IZVEDBA

(La cocc'enza di Zeno)

(drama v dveh delih)

Prevod: MARTIN JEVNIKAR

Scenograf: ing. arch. NIKO MATUL

Kostumograf: ANJA DOLENCEVA

Glasba: ALEKSANDER VODOPIVEC

Režiser: JOŽE BABIČ

PREMIERA:

V torek, 12. marca ob 20.30 (abonma premierski)

PRVA PONOVIJEV:

V sredo, 13. marca ob 20.30 (abonma: prva ponovitev dijaški)

Prodaja vstopnic za predstave v Kulturnem domu vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih samo eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 73-42-65.

cionarna, v kolikor hujših razmerah so si jo morali pred vojno njeni predstavniki krčiti. Namesto da bi se naslonili na našo bogato tradicijo, ki bi se je ne sramovalo nobeno kulturno okolje sveta, namesto, da bi to tradicijo, katere osnova je bila eden izmed pomembnih zidakov pri temeljih vaticanskega koncila, razvijali naprej, namesto da bi se, obogateni s to domačo tradicijo in njenimi izkušnjami, pognali naprej od začetniških korakov, ki nosijo v sebi še vse značilnosti komaj prebolelih otroških boleznin — namesto vsega tega rajši begamo v mislih in dejanjih od Poncija do Pilata, jecljamo napol domišljene idejice, se lovimy za tujimi vzori, ki pogostokrat še sami komaj tavajo skozi goščo razviharjenega sveta, in se utapljamy v tujem, za nas neorganskem umovanju in dejanju.«

(Konec prihodnjič)

—0—

LEP USPEH SLOVENSKEGA ORGANISTA V VIDMU

Slovenski organist Humbert Bergant je nastopil na prvem koncertu letošnje sezone videmskega glasbenega društva AGIMUS, ob koncu preteklega tedna. Kritičnik Battista Sburilino ga je v svoji radijski oceni takole označil: »Ta slovenski organist je razodel v mnogih pogledih resno in temeljito tehnično pripravo in strogo metodologijo, ki jo spremlja, kot neka religiozna oblika vere v glasbo. Njegovo igranje na orgle je projekcija te prepričanosti in preproste poti. To dokazuje njegova interpretacija Bacha...« Kritičnik je mnenja, da je Bergantovo igranje tu pa tam še nekoliko preveč shematično in čustveno, da pa je vendar na dobri poti. Hvali zlasti njegovo natančno izvajanje vzvišenega, kristalnega fraziranja korala »Gospod me ne bo zapustil«. Omenja, da je doživel Bergant uspeh in kar najbolj žive aplavze in da je mlado občinstvo s presenetljivo in stalno pozornostjo spremljalo nelahke skladbe.

Humbert Bergant je dokončal glasbene šole v Ljubljani, nakar se je izpopolnjeval pri Antonu Heillerju na Dunaju, zdaj pa poučuje v Novi Gorici in vodi izpopolnjevalni tečaj na glasbeni akademiji v Ljubljani.

Predstava baleta „Hrestač“

Nedeljska predstava pravljice baleta »Hrestač« P. J. Čajkoveškega je v izvedbi ljubljanske skupine Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje in pod okriljem Glasbene Maticice že dosegla velik uspeh, za katerega si zaslužijo popolno priznanje koreografa Lidija Wisiak, Anton Dolin, Gorazd Vospèrnik in Henrik Neubauer, ki je bil istočasno tudi glavni režiser.

Uglajenost in živahnost nastopa so pokazali najmlajši plesalci v prvi sliki praznovanja božičnega večera v domu Jasne in Zlatka, skupinsko homogenost pa pri pantomimskem prizoru, kjer sta se lepo uveljavila protagonist Danila Svara in Edi Dežman kot Lutka in Pajac. Veselje otrok ob prejetju božičnih daril je veliko. Ko pa prinesejo slugo na povelje »Strička Čarodeja« veliko lutko in pajaca, ki ju čarodej oživi, da plešeta pred strmečimi otroki, je veselje še večje. Na to pokaže striček še Hrestača, ki tare orehe, in veselje otrok kar prekipeva.

Ker je že pozna ura, se otroci posloje in tudi Jasna in Zlatko morata spat. Ko odbije ura polnoč, se Jasna vrne po svojega ljubljene Hrestača, ki je ostal na stričkovem naslanjaču. Ko hoče odnesti igračo s seboj v posteljo, se začuje čudno škrebkanje. Pojavijo se miške, ki jih je vedno več in z Mišjim kraljem na čelu ogrožajo malo Jasno. Njej pridejo na pomoč njene igračke, ki so opolnoči oživele. Vojaki se na klic trobentačev spopadejo z miškami. Med tem oživi tudi Hrestač in se vrže na mišjega kralja. V obupnem boju pa Hrestač peša. Na pomoč mu prihitijo Jasna, ki vrže mišjemu kralju svoj čevlček v glavo. Hrestač izkoristi zmedo in zabode mišjega kralja z mečem. Tudi ostali vojaki sedaj zlahka premagajo mišjo vojsko. Preplašena Jasna se onesvesti. S svojim dejanjem pa je pomagala Hrestaču, da se

DVOJE PRIREDITEV V GORICI

V nedeljo popoldne sta bili v Gorici ob isti uri dve zanimivi kulturni prireditvi. V Prosvetni dvorani na Korzu so nastopili gojenci Studia Slovenskega gledališča v Trstu. Predvajali so izbor iz poezije, proze in dramatike literatov pod naslovom »Rusi most«. Gojenci so pokazali dobro šolo in napredek, čeprav pred zelo, zelo redkimi poslušavci.

Vzroki skromnega obiska so neugodna ura v lepem nedeljskem popoldnevu, spored sam, ki je bolj komornega značaja in ni za širše poslušavstvo in tudi sočasna kulturna prireditev v Katoliškem domu.

Na povračilnem obisku so tu nastopili furlanski pevci iz Gradiške pod vodstvom Nareisa Miñussija in folklorna skupina iz Kaprive. Gostje so imeli lep spored furlanskih in italijanskih pesmi, dodali pa so še slovenski narodni »Pa se sliš« in »Ko bi jaz vedela« ter eno rusko. Občinstvu, ki je dvorano napolnilo, so zelo ugajali tudi furlanski plesi in ljudske noše. Oboje spominja tudi na naše alpske plesne noše.

Gostitelj, pevski zbor »M. Filej«, je v prijateljski odgovor zapel pod Klanjščkovim vodstvom slovenske skladbe z dodatkom »Stelutis Alpinis« v Simonitijevi prireditvi.

Poslušavci so bili navdušeni nad izvedbami, posebno še, ker so čutili v obeh zborih zanos medsebojnega bratstva. To misel je poudaril tudi župan zastopnik Agati. Po koncertu je sledila v spodnji dvorani zakuska.

Ti dve kulturni srečanja, med Furlani in Slovenci v Gradiški in v Gorici, sta prodornega pomena tudi za v bodoče.

ROBERT FAGANEL ODHAJA V AFRIKO IN JUŽNO AMERIKO

Mladi slovenski tržaški slikar Robert Faganel odhaja na dolgo potovanje v Afriko in Južno Ameriko. Seveda z namenom, da bi slikal. Potovanje bo trajalo kakšni dve leti. To nas pri njem ne začudi, ker vemo, kako mu je pri srcu pokrajina in kako ljubi barve. Upamo, da bo to potovanje kar najbolj plodno za njegovo slikanje.

Od tržaškega občinstva se je poslovil z večjo samostojno razstavo v galeriji Russo in v prehodu Rossoni. Razstavil je nad 50 slik.

je rešil usode, v katero ga je začarala Mišja Kraljica.

Ko pa se Jasna prebudi, stoji pred njo mlad princ, ki ji prinese njen čevlček in jo povabi s seboj skozi zimsko pokrajino. Palčki ju spremljajo in svetijo. Z neba se sipljejo snežinke in zaplešejo. Hrestač — on je seveda tisti princ — popelje Jasno v svoj grad v kraljestvo sladkarij. Hrestača — princa je upodobil Aleksander Smid, Jasno pa Mirjam Hočevnar.

Kar je dosegel ansambel Z. G. B. I. v drugi polovici baleta, presega po svoji kakovosti upodabljanja okvir šolske stopnje in se že približuje umetniški dognanosti. Občudovali smo izvrstne plesalce, ki bodo vsak čas absolvirali plesno šolo. Prva se je predstavila Silvana Urbanija, ki je zaplesala »Španski ples« s temperamentom in špansko izrazitostjo. Danila Svara in Edi Dežman sta izvajala »Kitajski ples« s čustveno izraznostjo. Zmago Jelincič in Ivo Kosi sta nam posredovala ritmično močno razgiban ruski »Trepak« z virtuozno plesno tehniko. Lep uspeh so dosegle ljubke podobne spretnih plesalk »snežinke«. Vrhunski uspeh predstave je bil dosežen z »Valčkom cvetlične rose«, ki so ga z eleganco predvajale Alenka Šest, Danila Svara in Silvana Urbanija. Krono vsemu pa je postavil »Pas de deux«, ki sta ga izvajala dozorelo plesno tehniko Metka in Vojko Vidmar.

Navdušeno odobravanje občinstva, ki je zasedlo dvorano do zadnjega kotička, se je stopnjevalo od točke do točke in doseglo višek ob zaključni apoteozni zelo številnega ansambla. Orkestralno baletno glasbo Čajkoveškega je predvajal zelo učinkovit stereofonski posnetek »Boljšojskega Teatra«.

Prelepi večer je zapustil v pričujočih najprisrčnejši vtis.

K. S.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

DOM ROJAN, BOR IN SOKOL NA DEŽELNEM PRVENSTVU

V nedeljo 10. t. m. se začne toliko pričakovano deželno prvenstvo v namiznem tenisu. Na njem bodo letos prvič nastopila 3 slovenska športna društva in sicer: BOR, SOKOL in DOM Rojan. Zanimivo je, da bo na tem tekmovanju najmočnejši DOM Rojan, ki bo edini nastopil z dvema tekmovalcema in sicer z Nadjo Grion in z menojo. Za BOR bo nastopil le Edi Bole, za Sokol pa perspektivni Peter Ukmak. Igralo se bo v vseh kategorijah, od pionirjev do III. in II. kategorije članov. Najbolj zanimivi in tehnično veljavni bi morali biti dvoboji med odličnima Edijem Boletom in Floreanijem (Soffitta) ter Malco. Ker gresta od drugokategorikov samo dva na državno prvenstvo, bodo borbe zelo ostre in napete. Favorit za doseg doželnega naslova v II. kat. je po mojem brez dvoma Edi Bole. Veliko pričakujemo tudi od mladega Petra Ukmarka in Nadje Grion. Peter bi moral postati deželni prvak pred pionirji, za Nadjo pa upam, da se bo uvrstila vsaj na drugo mesto in se s tem kvalificirala za državno prvenstvo. Začetek ob 9. uri. Po tekmovanju bo sledilo nagrajevanje.

Vstop prost.

KAM GRE »BOR«?

Vprašanje, ali je »BOR« združenje, je bilo načeto že na njegovem občnem zboru in takoj zatem v tej rubriki. Zal skoraj nisem dobil odgovora. Edino prijatelj Livij Valenčič, zunanji sodelavec ljubljanskega športnega tednika Roto-fotošporta je v zadnji številki na kratko obdelal to vprašanje. Zavzel pa ni nobenega jasnega stališča. Ugotovil je le neizpodbitno dejstvo, da je ostal »BOR« praktično brez zaledja. Livij Valenčič ugotavlja krizo, v katero bo nujno zašla slovenska teniška, katere glavni predstavnik je bil pred odbojka, katere glavni predstavnik je bil pred slovensko javnostjo doslej »BOR«. Ta kriza je že prišla do izraza v zadnjem srečanju, ki ga je »BOR« odigral s tržaškimi »Gasilci« in ga res klavrno izgubil. Do tega je tudi moralo nujno enkrat priti. »BOR« rabi nove sile, nove talente in res

ne vemo, kje jih bo črpal, če bo tudi prepotrebne igralce, ki morajo še dati najboljše iz sebe, prepuščal drugim slovenskim ekipam (glej: Franko Vitez, ki je prestopil k »Zarji«). K temu bi dodal, da je »BOR« sedaj zašel v pravo krizo ne toliko v odbojki, kjer Jurkičevi fantje dajejo vse iz sebe in dosegajo kljub vsemu presenetljive rezultate, kolikor v namiznem tenisu, kjer bo »DOM Rojan« gotovo delal konkurenco BORu. Politika določenih krogov je sedaj očitno tole: čim več društev in šole nato rezultati. Vprašanje pa je, če bo na ta način do njih sploh mogoče priti. Iz tega je razvidno, da hoče BOR iz močnega športnega združenja, ki bi predstavljalo pravo elito vseh tržaških slovenskih športnikov, postati postopno navadno svetoivansko športno društvo. Je to pravilno? Mislim da ne. Edi Košuta

—0—

NATECAJI

Pravosodno ministrstvo razpisuje natečaj za 86 mest pomočnika sodnega uradnika (aiutante ufficiali giudiziario). Kandidati morajo imeti diplomu dokončane nižje srednje šole. Rok za predložitev prošenj zapade 8. aprila 1968. (Uradni list št. 33 z dne 7. 2. 1968)

Finančno Ministrstvo razpisuje natečaj za 68 mest dodatnega uradnika pri periferični Upravi carin in posrednih davkov. Kandidati morajo imeti diplomu dokončane nižje srednje šole. Rok za predložitev prošenj zapade 10. aprila 1968. (Uradni list št. 36 z dne 10. 2. 1968)

Finančno ministrstvo razpisuje natečaj za 51 mest dodatnega uradnika pri periferični Upravi carin in neposrednih davkov — seznam osebja pri Tehničnih uradih za zgradarine. Kandidati morajo imeti diplomu dokončane nižje srednje šole. Rok za predložitev prošenj zapade 10. aprila 1968. (Uradni list št. 35 z dne 10. 2. 1968)

K. A. S. T. A.

Univerze v Italiji v krizi

(Nadaljevanje s 3. strani)

skimi in političnimi oblastmi. Te zrelosti žal ne vidim med svojimi kolegi. Značilno je, da so v Trstu najprej zasedli univerzo in šele nato začeli sestavljati programske točke svojih zahtev. Ali pa v Rimu, kjer študenti niso sprejeli rektorjevega poziva na razgovor. O sebnem sem proti takim zasedbam, četudi so samo demonstrativnega značaja, ker taka sredstva boja ob prevelikem izrabljanju izgubijo na svoji veljavi.

Ali misliš, da ima študentska mladina poleg okupiranja univerz še druga sredstva, s katerimi se lahko vključi v družbeno dogajanje?

Mislim, da jih ima, vendar je to tudi odvisno od univerze do univerze, ker veliko zavisi od akademskih oblasti, koliko in kako prisluhnejo študentskim problemom. Toda študenti v Italiji na splošno pozabljajo, da je treba univerzitetne strukture obnoviti, ne pa popolnoma preobrniti. Da je možen tudi tak mirnejši dialog z akademskimi oblastmi, naj navedem primer s fakultete političnih ved v Trstu, ki jo najbolj poznam. Tu je bil pred kratkim ustanovljen paritetni odbor (šest profesorjev in šest študentov), ki naj se periodično sestaja in skrbi za postopno obnovo fakultete. To nas je tudi prisililo, da smo izdelali natančen program zahtev. Ne vsega, nekaj bomo pa le dosegli, kar bo, bo dobro in vedno boljše kot nič.

In za zaključek: ima tudi naša slovenska mladina enake ali podobne probleme in kakšna so tvoja predvidevanja za bodočnost?

Slovencev je na tržaški univerzi malo (manj kot 4%) in nimamo naših specifičnih študijskih problemov. Edino, kar si želimo, je večja povezava z ljubljansko univerzo in ustanovitev na fakulteti za leposlovje slovenskega študijskega centra, kjer naj bi se skupini profesorjev in asistentov bavila s slovensko kulturo in jo posredovala italijanskim in tujim študentom, ki jo žal tako zelo malo poznajo.

Za bodočnost pa mislim, da se ne bo veliko spremenilo, ker študenti sami ne morejo nič spremeniti, v vodilnih krogih pa manjka volja, da bi do teh sprememb prišlo. Žalostno, a je tako! Prepričan sem pa — in za Trst to gotovo še velja — da študent, ki želi priti v red do diplome, z malo dobre volje in z malo žrtvovanja, to lahko doseže.

S TRŽAŠKEGA

RESOLUCIJA SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA O RADIU TRST A

SLG je na svojem občnem zboru dne 3. marca 1968 soglasno sprejelo naslednjo resolucijo:

Radio Trst A naj ne bo slovenski samo po jeziku, ampak tudi po duhu. Najbolj pereče so naslednje točke:

1. Pri oddajah naj pridejo bolj do izraza izvorni in aktualni slovenski teksti;
2. Pri glasbenem sporedu naj ima večji delež slovenska glasba (tako narodna kot umetna in lahka);
3. Skupine in posamezni sodelavci na Radiu Trst A naj bodo ekonomsko povsem enakovrni z ostalimi sodelavci Rai-a;
4. Radio Trst A in še posebej časnikarski oddelek naj stalno in obširneje poroča o političnem, kulturnem, gospodarskem in športnem dogajanju ter na splošno o življenju Slovencev v Italiji.

ZARADI ENE PING-PONG MIZE NA OPCINAH

Kot znano, je bila pred nedavnim sezidana krasna Finžgarjeva dvorana, ki naj bi bila drugi dom naši mladini. Na žalost pa to še vedno ni v doljni meri, ker se pojavljajo vedno spet kakšne ovire, morda najbolj psihološke, kajti verjetno je, da je nekaterim več do dvoran kot do mladine, ki naj bi se zbirala v njih.

Tako se je nedavno ponudil eden naših najboljših športnikov v namiznem tenisu, da bi prihajal večkrat opensko mladino v tem športu. Mladina, dečki in deklice, so bili navdušeni. Zbralo se jih je okrog 20. Toda vaditi so mogli samo giba z rokami, ker ni bilo mize. To se je ponovilo še nekaj sobot. Mize kljub vroči želji mladine ni bilo od nikoder. Tako je športni vaditelj nehal prihajati, češ dokler ni mize, ni mogoče ničesar storiti. Otroci so razočarani nehali prihajati ob sobotah pred dvorano, da ne bi zaman čakali, kot že prej nekajkrat.

Pri vsem tem baje mize niti ne manjka, le da je shranjena nekaj sto metrov proč.

Sprašujemo se, če je bilo vredno graditi tako lepo dvorano, ki je stala milijone, če ni potem na razpolago nekaj deset tisoč lir za novo mizo za namizni tenis, ki bi privabljala opensko mladino v dvorano — za primer, da ni mogoče dobiti tiste, ki je že kupljena. Morda za vsemi lepimi načrti in akcijami z dvoranami vendarle premalo resnične ljubezni in zanimanja za mladino. Bili bi veseli, če bi se izkazalo, da je ta grenka misel neupravičena.

—0—

SUHI PROTI DEBELIM V BOLJUNCU

V soboto ob 16. uri na igrišču v Boljuncu nogometna tekma med akademiki

SUHI PROTI DEBELIM

Pridite in se boste nasmejali.

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

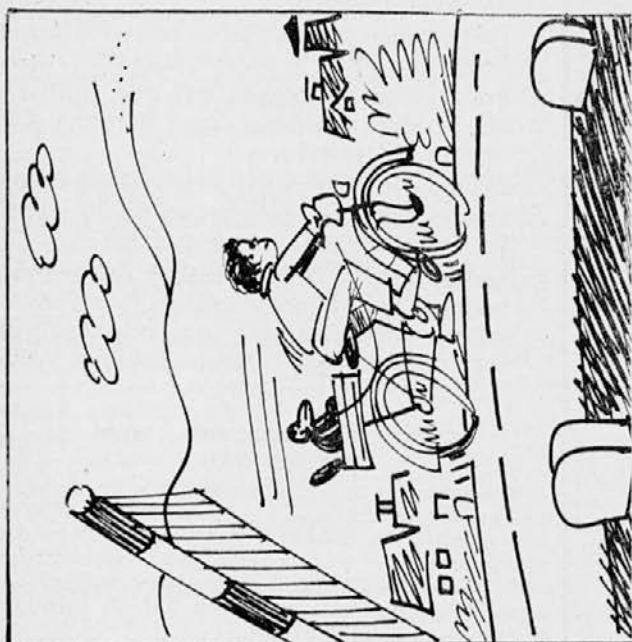
TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TEL. ŠT. 38-101, 38-045

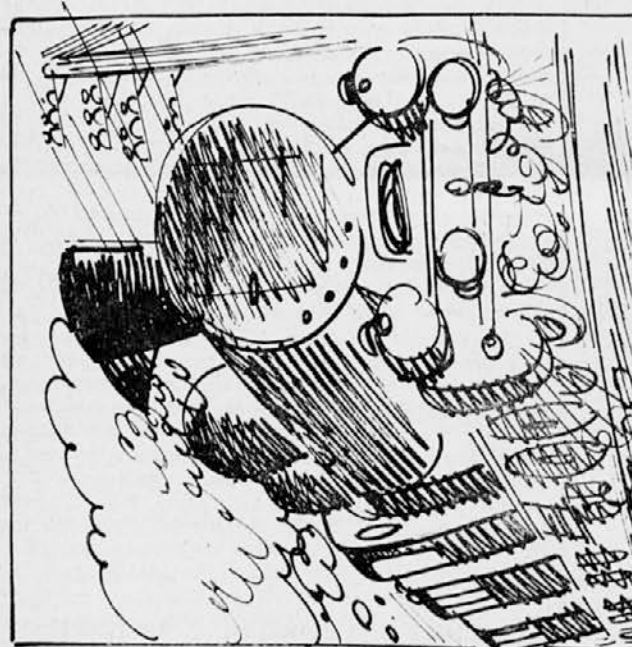
BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

BIMBO BIMBO BIMBO BIMBO

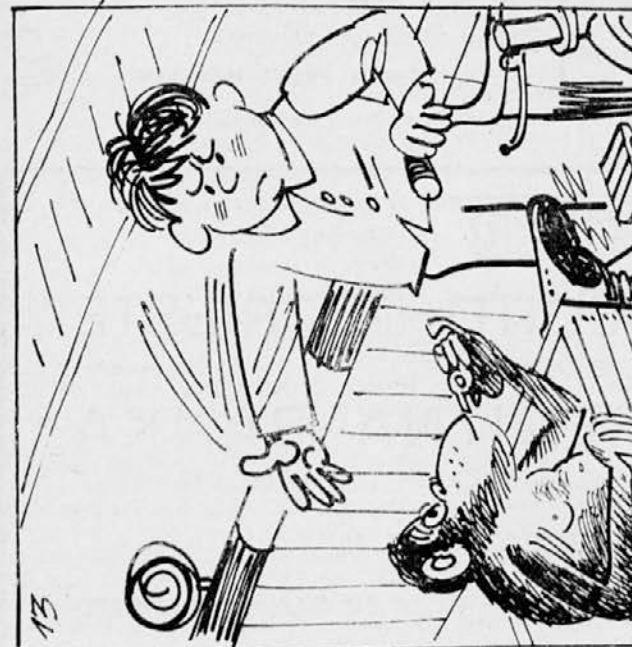
Piše MILE MIRNIK
Riše MARJAN BREGAR

sklepati, kajti tudi Savinjanec je zelo glasen, tako glasen, da bi prevpil tisoč nogometnih navijačev, kaj šele ubogega fantja, ki se razburja nad neubogljivo opico. Ko so se zapornice spet dvignile, je Bimbo mirno sedel v zabojčku, nedolžno gledal naokrog, vrvice, ki jo je imel privezano okoli vratu, pa je bila na drugem koncu ovita okoli Janezovega zapestja. »Tako, zdaj mi ne boš ušel!« je rekel Janez in spet pognal kolo.

kadar me hoče mahitati po zadnji plati, potem tudi ne smem udariti Bimba, je pomislil in roka mu je omahnila. Ampak povedal mu jih pa bom! Kaj mu je povedal, ni bilo mogoče slišati, ker je prav tedaj pripeljal mimo vlak. Govoril je razburjeno in zelo dolgo — ampak tudi vlak je vozil mimo zelo dolgo, kajti bil je Savinjanec, ki je znan po tem, da se mu ne mudi. Da je govoril zelo glasno, pa je mogoče samo

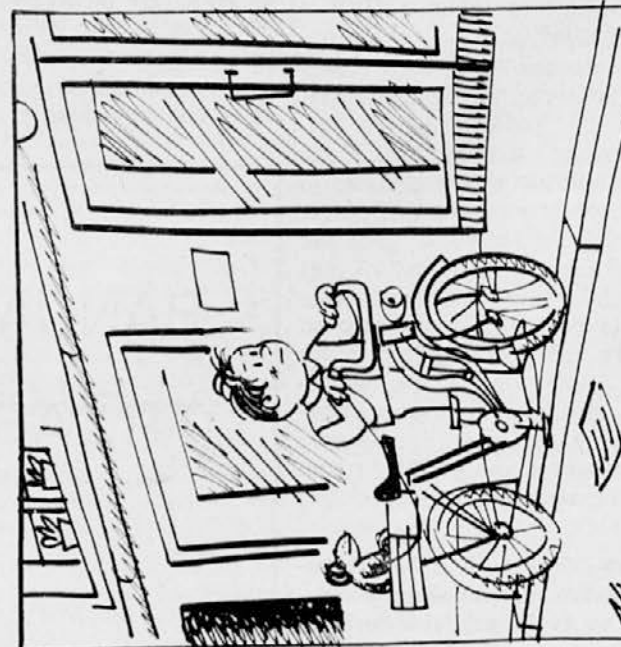
13. Pretepanje ni vzgojno
Janez je spoznal, da ga ni nihče zasledoval; piščalka, pred katero je bežal, je bila v Bimbovih ustih, in ker je Bimbo sedel v svojem zabojčku na prtljažniku, ji Janez seveda ni mogel ubežati. Dvignil je roko in zamahnil. Bimbo bi dobil pošteno klofuto, če se ne bi Janez v istem trenutku spomnil, da pretepanje ni vzgojno. Če to povem očetu vsakokrat,

čudovito, lepo, moderno! Nekdo je rekel »psst!«, stopil na sredo in povedal: »Čakamo samo še na prihod umetnika, potem bomo razstavo odprli.« Občinstvo je zaploskalo in prav tedaj so se odprla vrata. Vstopil je Bimbo, obstal med vrati in prikimal. Obstal in prikimali pa je zato, ker ga je tiščala vrvice za vratom in ker ni mogel dalje, dokler ne bi vstopil še Janez.

Ni mogel vedeti, da to ni mlečna restavracija, ampak prostor za razstave, umetnostna galerija, ki so jo prav ta dan slovesno odpirali. Po zidovih so visele slike pravega razstavljalca umetnika, ki se je dolga leta šolal v tujini, in prostor je bil poln obiskovalcev, ki so obdivovali njegove umetnine. Bili so navdušeni. Nova smer v umetnosti — dno konzervne škatle, nalepljeno v levem kotu slike, v desnem kotu pokrov iste škatle, na sredi pa nekaj barvnih črt —

14. Bimbo se proslavi kot umetnik
Pol ure zatem, ko sta odpeljala izpred zapornice pred Celjem, sta bila v Zalcu. O tem kraju je Janez vedel troje: prvič, da je središče hmeljarstva, drugič, da je hmelj rastlina, ki pleza po visokih kolih in da z njo varijo pivo, in tretjič, da je stara mama na zemljevidu vrisala tu prvo postajo in počitnik. Janez je ustavljal pred novim lokalom z velikimi steklenimi vrati. »To bo gotovo mlečna restavracija,« je rekel.